

Megtalálták Mátyás király budai vadászkastélyának maradványait

A Pestkörnyéki Takarékos és Házépítő Szövetkezet Budán, a Hidegkuti-ut környékén parcellázásokat végeztet. Legutóbb Simonszky Elemér tulajdonában lévő nagykiterjedésű telek feldarabolását kezdték meg. A telken folytatott földmunkálatok közben épületromokra bukkantak és hamarosan elterjedt a hír, hogy megtalálták Mátyás király híres vadászkastélyának a maradványait.

Pénteken délelőtt husztagu bizottság ment ki a Hidegkuti-ut 46. szám alatt fekvő telekre, hogy megállapítsák, csakugyan a nagyhirű és ritkaérdekességű Mátyás-kastélyt ásták-e ki a föld méhéből. A Besztercei-uton szállunk le a Hűvösvölgybe robogó villamosról. Enyhe dombhajlatra kell felkapaszkodnunk. Mellettünk gyümölcsöskertek maradnak el rozsdavörösen bimbózó barackfákkal. Hátunk mögött a forróságba hajló tavaszi nap szinte szemlátomást tűzdeli tele zöld lombokkal a hegyoldalt. A kikergetett bizottság nagy érdeklődéssel kezdte meg a kiásott romok tanulmányozását. Meglehetősen nagyméretű épület fundamentuma fekszik előttünk. A fél- és egyméter magasságú falmaradványok mellől kiásták a földet, hogy szabadon lehessen látni a sokszázéves ház alapköveit. A kihányt törmelékhalmoz mellett öt sudárfenyő hallgat csendesen, mintha az egykori vadászok eltűnt pompáját, fényét siratnák.

Garády Sándor ny. miniszteri tanácsos, aki a kutatómunkát az utóbbi napokban már szakszerűen végeztette, térképeket rak egy kerti asztalra és lelkesen magyarázni kezd. A kiásott kastély hossza 33, szélessége 20 méter, az alapterülete tehát több mint 600 négyzetméter. Eddig hat terem falait tárták fel. A délkeleti oldalon, a budai vár irányába nézett a kastély homlokzata. A másik oldalon, az alapfalak vonalából következtetve, nyitott terraszt állott. A bejáratától jobbra négy—öt méteres helyiség lehetett a konyha, mert kormos és égett a burkolata. A vadaskert kőfala nem messze huzódott a lelet színhelyétől. Majdnem biztosra vehető tehát, hogy a romok Mátyás nevezetes kastélyának maradványai.

Lux Kálmán idézte Bonfini feljegyzéseit, amely szerint Mátyás király vadászkastélya a budai hegyvidéken állott, 4500 méternyire a vártól. Ez a hely, ahol az épületromokat találták, a Várfok-utcától 4530, a Bécsikaputól pedig pontosan 4500 méternyire van. A távolságnak ez az egyezése kétségtelenné teszi, hogy ezen a vidéken állhatott a várkastély.

Átmegegyünk a telek másik végébe, ahol összegyűjtötték a lelet értékesebb darabjait. Galambraj húz el a fejünk fölött, odébb fülemile trillázik, a szakértőtársaság tagjai pedig élénk vitatkozásba kezdenek afölött, hogy csakugyan nagyértékű középkori emlékek-e ezek a töredezett, a földdel majdnem összeolvadt faltövek, vagy pedig újabbkori budai ház omladékai.

A kételkedő feltevéseket hamarosan megdönti a halombagyűjtött kődarabok, márványtöredékek tarka sokasága. Vannak vakolatrészek, amelyek a szakértők szerint forró mésszel készültek. Ezt a vakolási módot pedig csak a XV. században, a reneszánsz-korban használták. A padlóburkolat cserépkockákból volt összerakva. Vörösmárványdarabok az épület díszítésére szolgáltak. A falevélalakú márványdíszítések állítólag szebbek, mint amelyeket a budai palotánál találtak. Gerevich Tibor dr. egyetemi tanár megjegyzi, hogy a töredezett csonka kövek egész biztosan a reneszánsz idején, a quattrocento-korban épült háznak voltak az alkotórészei.

Mivel a műtörténészek, régészek és történelemtudósok véleménye teljesen megegyezik, minden valószínűsége megvan annak, hogy Mátyás európai hírével kastélya állott valamikor az öt szomorú fenyőfa helyén.

A parcellázásra kijelölt telek északnyugati sarkában két-három méter magas fákkal beültetett domb alól pedig templomromok kerültek napvilágra. Kápolnaszerű lehetett csak ez az istenháza, de lehet, hogy nagyobbterjedelmű volt, ezt még a legközelebbi kutatás fogja felderíteni. Az omladék közül emberi csontokat, koponyákat szedtek ki, koporsók maradványait azonban eddig még nem találtak. Azért az a vélemény erősödött meg, hogy a törmelék alatt, a templom belsőjében lehettek a sírok. Ezt a részt a napokban szintén feltárják. Itt román- és gótstílusú díszítéseket találtak. Ez amellest szól, hogy a kastélyt és a templomot nem egyidőben építhették. Valószínű, hogy először románstílusban épült templomot emeltek, amelyet később gólikus formában megnagyobbítottak.

Némethy Károly és Csármann Ferenc fővárosi tanácsnokok megígérik, hogy közbenjárnak a polgármesternél, hogy a feltárt romokat a főváros nyilvánítsa műemléknek és a tulajdonos károsodása nélkül sajátítsák ki. A szomszédos telkeket azonban, amelyeknek az értéke nyilván emelkedni fog, akadály nélkül parcellázni lehet.